Světlá nad Sázavou

Kraj: Vysočina
Okres: Havlíčkův Brod
Správní obvod: Světlá nad Sázavou
GPS souřadnice: 49.668009N, 15.403934E
Nadmořská výška: 400 m n. m.
První pís. zmínka: 1207 (817 let)
Počet obyvatel: 6 221
PSČ: 582 91
Adresa URL: www.svetlans.cz

Památky a zajímavosti Světlá nad Sázavou

Jednou z nejhezčích staveb města Světlá nad Sázavou je zámek stojící na levém břehu Sázavy. Zámek ve Světlé nad Sázavou v roce 2014 poprvé v historii otevřel své brány široké veřejnosti a je odhodlán stát se kulturním centrem nejen světelského regionu, ale v budoucnu i kulturní perlou České republiky. Zámek je kulturní památkou registrovanou Ministerstvem kultury ČR.
V roce 2013 zámek změnil majitele, pro které je nyní hlavním cílem zachování kulturního dědictví pro budoucí generace. Zámek postupně prochází rozsáhlou rekonstrukcí, avšak veřejnosti své brány nezavírá. Během letní sezóny mimo klasickou muzejní činnost se v areálu zámku a parku odehrávají různé zábavní programy pro děti i dospělé, včetně festivalů, koncertů, výstav a jiných akcí.
V současné době je možné na zámku navštívit několik expozic:
1. První muzejní okruh seznámí návštěvníky s Expozicí historického evropského skla (období od raného baroka až do konce 19. století). Expozice je umístěna v náročně opravených zámeckých interiérech barokního křídla zámku. V rámci této výstavy se návštěvníci také seznámí s historií zámku, nejvýznamnějšími šlechtickými rody, které měly největší vliv na rozvoj řemesel v regionu (sklo, kámen, granáty) a zanechaly významnou stopu v historii.
2. Druhý muzejní okruh představí návštěvníkům ojedinělou expozici historických hodin ze sbírek Uměleckoprůmyslového musea Praha, vyrobených v období od raného baroka do konce 19. století. Druhou část okruhu tvoří sbírka obrazů a polychromovaných soch z období baroka, která je zapůjčena z Muzea Vysočiny Třebíč. Expozice je umístěna v zámeckých interiérech části renesančního a empírového křídla zámku a je doplněna ukázkou soukromých sbírek majitelů zámku (sklo, keramika, bronzové sochy).
3. Pohádkový okruh "Na Sázavě" je určen pro děti, které se interaktivním způsobem seznámí s posázavskými pověstmi.
4. "Dětské království" je každoročně obnovovaná expozice pro děti i dospělé. Můžete zde vidět starožitné hračky a panenky, modely hradů a zámků a další.
Od sezony 2017 jsou v provozu zážitkové hry Exit games na téma starořeckých bájí. Únikové místnosti jsou ideální pro rodiny s dětmi nebo skupinky dětí ve věku 10-18 let.
Kavárna Ladurée se nachází ve zrenovovaných prostorách renesančního křídla zámku. Návštěvníkům nabízí výběr domácích dortů a dalších dobrot, na kterých si můžete pochutnat s dobrou kávou, čokoládou nebo jinými nápoji. Občerstvit se můžete v příjemném prostředí interiéru kavárny nebo na zámeckém nádvoří u kašny za zvuků klasické hudby. Zámek nabízí ubytování v zámeckých apartmánech, které se nachází v renesančním křídle zámku s jedinečným výhledem do

zámeckého parku. Příjemnou atmosféru navodí vybavení pokojů v klasickém zámeckém stylu. Na zámek navazuje upravený anglický park o rozloze 18 hektarů s kaskádou rybníků, který je vhodný k procházkám po upravených cestičkách. Z HISTORIE ZÁMKU: Historie světelského zámku sahá až do středověku, kdy Štěpán ze Šternberka nechal roku 1393 vystavět na levém břehu řeky Sázavy gotickou tvrz chráněnou příkopy. V roce 1429 připadlo světelské panství rodu Trčků z Lípy a roku 1567 nechal Burian III. Trčka z Lípy přestavět stávající tvrz na lovecký zámek a to již v renesančním stylu. Trčkové tu sídlili až do roku 1636, kdy byl jejich majetek zkonfiskován a připadl královské komoře. Po třicetileté válce se zde vystřídalo několik majitelů. Důležitým byl od roku 1668 Jan Bartoloměj z Vernieru, neboť světelský zámek rozšířil o dnešní východní křídlo. V roce 1722 se stal zámek majetkem rodu Černínů. František Antonín Černín pokračoval v dalších úpravách zámku v duchu baroka. Východní křídlo bylo obohaceno o sochařskou výzdobu, arkády v prvním patře a rodové erby. Stavební úpravou prošel i zámecký park. Další přestavba proběhla v letech 1774–1775, kdy na zámku působil rod Kolovratů Krakovských. V roce 1809 přestal zámek sloužit svému původnímu účelu, a na nějaký čas se proměnil ve vojenskou nemocnici. Novým majitelem zámku se stal v roce 1817 hrabě František Josef Zichy, který uzavřel zámecké nádvoří a provedl stavební úpravy v empírovém stylu. Rytířský sál a ostatní místnosti v prvním patře nechal vyzdobit štuky. V roce 1821 přešel zámek do majetku rodu Salm-Reifferscheidů. Ti si v roce 1869 přizvali k přestavbě svého sídla vídeňského architekta Svatoše, jehož úkolem bylo upravit zámek s ohledem na původní umělecké slohy. Pouze k západnímu křídlu přistavěl v novorenesančním slohu věžičku, balkon nad hlavním vstupem a na nádvoří nahradil okna řadou arkád. Svatošovou přestavbou tehdy zámek získal svou dnešní podobu. Na počátku 20. století se na zámku usídlila Pozemková banka. Brzy na to se zámek stal majetkem továrníka Richarda Morawetza. Ten však musel ještě před válkou opustit Čechy a tak zámek využila ke svým účelům německá posádka. Od roku 1949 se na zámku usídlila střední zemědělská škola, která zde zůstala až do roku 2011. Nyní je zámek majetkem společnosti Zámek Světlá s.r.o., která památku koupila od města a zpřístupňuje ji veřejnosti. Návštěvníci mohou také navštívit upravený zámecký park o rozloze 18 ha. Park má kaskádu rybníků, upravovaných cestiček, lavičky, altánky, můstky a další.

Další památkou ve městě Světlá nad Sázavou je původně jednolodní děkanský kostel sv. Václava, který byl v roce 1722 hraběnkou Černínovou rozšířen o boční lodě a kůr. Věž kostela má charakteristické dřevěné patro s podsebitím a tvoří dominantu města Světlá nad Sázavou. Také budova radnice je z přelomu 18. a 19. století. Dnešní podobu získala po dvou přístavbách, v roce 1926 a 2002.
Bývalý špitál – dům čp. 101Původní špitální budova byla postavena za Buriana Trčky z Lípy v roce 1578 a byla určena nejprve pro pět, později pro osm špitálníků – chudých měšťanů. V roce 1881 byla zchátralá budova zbořena a dle stavebního plánu architekta Linsbauera znovu vystavěna. Nad vchodem je znak Trčků a Salmů, dne 16. července 1933 přibyla pamětní deska Aloise Jelena (místního rodáka a hudebního skladatele), kterou věnoval ochotnický spolek Sázavan.
Pod částí náměstí je zpřístupněn labyrint středověkých podzemních chodeb. Podzemí vzniklo ve své konečné podobě pravděpodobně v 15. století a soustava chodeb a slepých odrážek měří celkem 200 m. Prohlídky zajišťuje Infocentrum.